

БАРАБАШ БОРИС ГЕОРГІЙОВИЧ

**Директор Харківського інституту
комунального господарства
(1930-1933 рр.)**

БАРАБАШ БОРИС ГЕОРГІЙОВИЧ (1887-1933)

Директор ХІКГ (1930–1933 рр.)

12 червня 1930 р. вийшла Постанова Раднаркому УРСР, згідно з якою на базі комунального факультету Харківського інституту народного господарства (ХІНГ) було створено та передано у відомство НКВС України Харківський інститут комунального господарства (ХІКГ).

Відповідно до наказу НКВС Інститут мав розпочати свою роботу не пізніше 1 жовтня 1930 р. у складі двох факультетів: житлового та будівництва міст і впорядкування.

Останній, у свою чергу, мав чотири навчальних цикли: житлово-експлуатаційний, житлово-будівельний, містобудування та планування, комунальних підприємств. Обидва факультети в цей період зберігали (як і в структурі ХІНГ) інженерно-економічний напрямок.

Тимчасово виконуючим обов'язки директора інституту був призначений Б. Г. Барабаш, який до цього працював завідувачем загального відділу, відповідальним секретарем НКВС, завідувачем відділу регулювання комунального бюджету Інспекції комунального господарства НКВС України.

Соратниками директора стала група досвідчених економістів, які поєднували практичну діяльність на ключових постах у сфері житлово-комунального господарства з науковою роботою та педагогічною діяльністю.

Набір 1930 р. відбувся із нових зарахованих студентів інституту та студентів, які перейшли до ХІКГ з комунального факультету ХІНГ. За соціальним складом контингент набору 1930 р. був переважно робітничо-селянським. Рівень успішності студентів, на думку самого директора, залишав бажати кращого.

Головні напрямки вирішення цієї проблеми керівництво інституту бачило, з одного боку, у підвищенні рівня підготовки абітурієнтів завдяки діяльності робочого факультету, створеного при інституті в тому ж 1930 р., а з іншого – у поширенні соціалістичного змагання й ударництва серед студентства.

Адже лише високий рівень знань випускників ХІКГ міг задовольнити зростаючі потреби народного господарства у фахівцях-комунальниках, забезпечити виконання завдання з підготовки кваліфікованих кадрів в галузі

проектування і планування міст, покладеного на Діпромiсто і ХІКГ, що перебував з ним у тісному творчому союзі. Викладачі та студенти молодого інституту розуміли всю важливість поставлених перед ними завдань. Вже в 1931 р. в інституті відбувся перший випуск.

Але ні випуск ХІКГ, ні значно більший випуск Одеського інституту інженерів цивільного і комунального будівництва не могли задовольнити потреб зростаючої країни. Тому Народний комісаріат комунального господарства, до відомства якого перейшов ХІКГ, намітив майже втричі збільшення набору в 1932 р.

Директор ХІКГ Б. Г. Барабаш у робочому кабінеті, 1930 р.

Директор інституту Б. Г. Барабаш доклав величезних зусиль для забезпечення планових завдань з набору студентів. Він відряджав викладачів до різних районів України з метою агітації за вступ до ХІКГ, сам виступав перед молодіжними аудиторіями та у заводських цехах, розповідаючи про перспективи, які відкриваються перед майбутніми випускниками ВНЗ.

Крім кількісного зростання, інститут у цей період переживав ще й серйозні якісні зміни. З ініціативи та під керівництвом Бориса Георгійовича у 1932 р. було зроблено перший крок до об'єднання під одним дахом цілого комплексу факультетів, пов'язаних з підготовкою фахівців основних галузей житлово-комунального господарства. Першим було реорганізовано факультет планування та облаштування населених пунктів, який став інженерним факультетом технічного напрямку із захистом дипломних проектів з планування міст за напрямками містобудування та зеленого будівництва. До складу інженерно-економічного факультету в цей період увійшли навчальні цикли з організації комунальних підприємств та житлового господарства.

До заслуг директора Б. Г. Барабаша можна віднести і досить успішні спроби створення перших наукових шкіл, об'єднання зусиль вчених, фахівців-практиків та викладачів з розробки наукових основ цивільного та комунального будівництва. Б. Г. Барабаш, хоча і недовго виконував обов'язки директора, та все ж зробив вагомий внесок у розвиток молодого навчального закладу.

ПУБЛІКАЦІЇ ПРО Б. Г. БАРАБАША

1. Барабаш Борис Георгиевич // Служение Отечеству и долгу : очерки о жизни и деятельности ректоров харьковских вузов (1805–2004 гг.) / под общ. ред.: В. И. Астаховой, Е. В. Астаховой. – Харьков : Изд-во НУА : Золотые страницы, 2004. – С. 511–512. – (Харьковский биографический словарь).

2. Барабаш Борис Георгиевич // Харківська державна академія міського господарства / [редкол.: Т. П. Єлісеєва, О. Л. Рябченко, Н. П. Тріпутіна та ін. ; гол. ред. Г. В. Стадник]. – Харків : Золоті сторінки, 2002. – С. 18, 19, 20, 21, 28, 138.

3. Барабаш Борис Георгиевич // Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова : монографія / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко, Г. В. Стадник, Т. П. Єлісеєва та ін.]. – Харків : Золоті сторінки, 2012. – С. 23, 56, 57, 58, 59, 82.

Харківський оперний театр у 1930-ті рр.
вул. Римарська, 21

Перша лінія тролейбусу, м. Харків,
1929 р.

Харківська набережна, 1933 р.